

De Sutter Benjamin Joseph

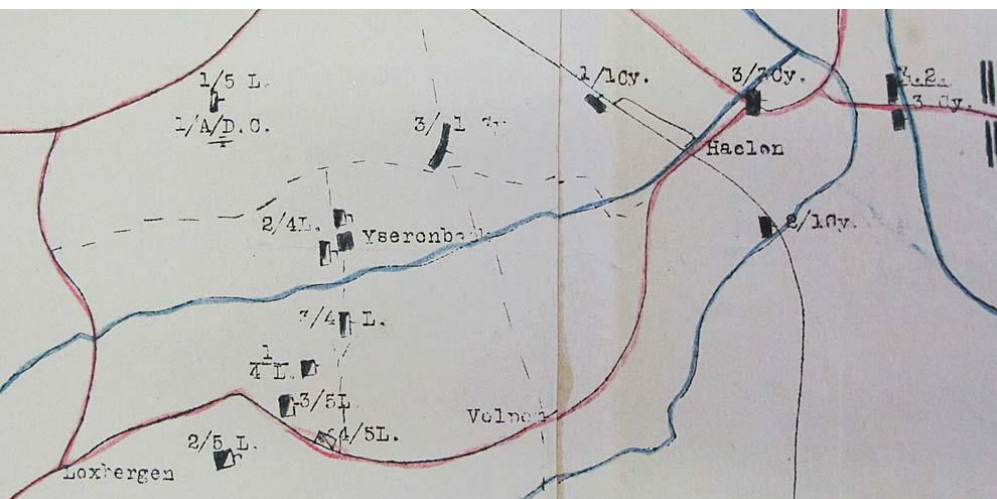

Benjamin Joseph werd geboren te Gontrode op 26 november 1890 als zoon van Marie Elodie Versmessen (1). Op 30 december 1904 huwde zij te Gontrode met Hippolitus De Sutter (landbouwer te Gontrode). Bij hun huwelijk erkenden zij Benjamin als hun zoon (2). Deze wettiging werd als randvermelding bij de geboorteakte ingeschreven (1). Op 7 februari 1914 huwde Benjamin in Heusden met Maria Julia De Graeve (een fabriekwerkster). Toen was Benjamin landbouwer (3).

Na hun huwelijk woonde het jonge paar in bij de vader en de drie broers van Maria. Haar moeder was al overleden in Wetteren. In oktober 1913 was vader De Graeve (huidevetter en verfbewerker) met zijn vier kinderen uit Wetteren verhuisd naar Heusden. Ze kwamen toen wonen in de D'Haenestraat op de wijk 'Melhoek'. (4) Op 8 april 1914 werd een zoon geboren: Marcellus (5).

Benjamin werd gemobiliseerd. Hij was ruiter ('soldaat tweede klasse' – stamnummer 142/14312) bij het 4de Regiment Lansiers (1ste groep – 1ste escadron) (6). Hij was met de andere soldaten van de lichte 1910 op 1 augustus 1914 aanwezig in het depot van de cavaleriedivisie (D.D./D.C.) (7). Op 3 augustus werden ze 's nachts met de trein vanuit Gent overgebracht naar de streek van St-Denis-Bovesse en Gembloux. Daar moest de hele cavaleriedivisie het leger beschermen gedurende de mobilisatie- en concentratieverrichtingen. Het escadron van Benjamin vormde gedurende drie dagen de voorhoede van de cavaleriedivisie die de aftocht (uit Luik) van de 3de Legerdivisie dekte (8). Via Gembloux en Eghezée trokken ze naar Borgworm. Ze kantonneerden o.a. in Hannuit en Sint-Truiden. Het 1ste escadron stootte op 6 augustus op een vijandelijke patrouille. Een vijftigtal Duitse dragonders werden verrast; enkelen werden gevangen genomen (9).

Vanaf 9 augustus werden alle eenheden van de cavaleriedivisie achter de Gete opgesteld. Benjamin vertoefde met het 1ste escadron in Loksbergen. Op 10 augustus lag het 4de Lansiers als reserve in Velp: het bewaakte de uitvalswegen van Halen De cavaleristen sliepen in de weide waar ze wachtten op wat komen ging. Alle eenheden bleven 's anderendaags op hun positie. (9)

Het 1ste en het 3de Cyclisten en het 4de en het 5de Lansiers lagen op 12 augustus in stelling ter hoogte van Halen en Loksbergen. (9)

In de vroege morgen van 12 augustus verzamelden het 4de en het 5de Lansiers in de buurt van het kasteel Blekkom (Loksbergen). Benjamin bezette met het 1ste escadron de heuvelrug op zo'n 400 meter achter de eerste lijn (9). Het regiment 4de Lansiers was zoals het 5de Lansiers te voet (dus niet te paard!) ontplooid ten zuidwesten van Halen (10). Samen met andere eenheden sloegen de cavaleristen de hele dag felle charges van de Duitse cavalerie af (8). Deze gevechten werden later bestempeld als de 'slag bij Halen' (de 'Slag der Zilveren Helmen').

Jean Pecher fotografeerde enkele dode paarden na de gevechten ten zuidwesten van Halen. (11)

Op 13 augustus wachtten de cavaleristen bang af. Was er nog een Duitse aanval te vrezen? 's Avonds mochten ze op kantonnement naar Kersbeek-Miskom (halfweg tussen Diest en Tienen). Daar bleven ze een viertal dagen. Ze moesten natuurlijk waakzaam blijven: enkele verkenningsoopdrachten werden uitgevoerd. (9)

Geleidelijk aan groepeerde de cavaleriedivisie zich met andere eenheden. Tot en met 24 augustus bevond Benjamin zich in de buurt van Ranst en Putte. 's Anderendaags kregen ze eerst de opdracht om de beveiliging van de zuidelijke rand van Beersel te verzekeren. Rond de middag moesten ze echter oprukken naar Werchter. 's Avonds kantonneerde het regiment in Schriek. Op 26 augustus ondersteunde het 4de Lansiers de hernomen aanval van de 2de Legerdivisie: rond 6.30 u. rukten ze op richting Werchter. De cavaleristen van het 4de Lansiers namen stellingen in tussen Werchter en Betekom om zo de uitvalswegen van Betekom te kunnen observeren. Rond 9.15 u. moest het regiment zich al vechtend terugtrekken. Het 1ste escadron (met Benjamin) plooid terug op Tremelo. Rond 16.00 u. mochten alle cavaleristen via Heist-op-den-Berg naar Berlaar waar ze de nacht doorbrachten. (9)

Gedurende drie dagen kantonneerde het regiment in Ranst. Tot en met 4 september mocht Benjamin met zijn regiment uitrusten in Deurne waar nieuwe recruten het regiment kwamen aanvullen. Op 5 september reden de cavaleristen

(via Lier en Hulshout) naar Zoerle-Parwijs. Daar kantonneerde alleszins het 1ste escadron. Ze waren die richting gestuurd om in de regio Herentals uit te kijken naar vijandelijke troepen die richting Antwerpen zouden oprukken. 's Anderendaags vervoegde het 1ste escadron rond 11.00 u. de hele brigade. Zo trokken ze weer naar Heist-op-den-Berg waar ze op 7 september nog altijd dezelfde posities innamen. 's Anderendaags verkende een groep vrijwilligers van het 4de Lansiers de streek van Langdorp en Testelt. Ze zochten een antwoord op twee vragen. Hoe was de toestand van het overstromingsgebied tussen Aarschot en Diest? Kon de Demer daar overgestolen worden?. Of Benjamin bij die vrijwilligers was zal een open vraag blijven. (9)

Op 9 september rukte het 4de Lansiers op naar Testelt. Het regiment vormde de voorhoede van de aanval op Aarschot. Het 1ste escadron sloot de voorhoede. Tegen de middag reed het 1ste escadron Rillaar binnen. Er waren geen Duitsers te zien. Vluchtende burgers uit Aarschot vertelden dat de Duitsers op vlucht waren geslagen. Twee uur later trok de hele brigade Aarschot binnen. De troepen hergroepeerden ten zuiden van Aarschot en kantonneerden in Sint-Pieters-Rode. Het 1ste escadron was er in geslaagd om 43 Duitse soldaten gevangen te nemen. (9)

In de vroege morgen van 10 september vertrok het hele regiment uit het kantonnement in Sint-Pieters-Rode. Ze verzamelden om 6.00 u. ten oosten van Kortrijk-Dutssel. Om 14.00 u. maakte het 1ste escadron deel uit van een groep die naar de zuidelijke dorpsrand van Pellenberg moest oprukken. Een uur later openden ze het vuur op de Duitse infanterie die zich ten noorden van de weg Leuven-Tienen bevond. Het heen en weer schieten duurde tot 18.00 u. Het 1ste escadron bleef nog altijd stand houden in de voorste posities. Zowat een uur later sloegen ze een Duitse aanval af. Wat later kregen ze het bevel zich terug te trekken en te bivakkeren ten noorden van Pellenberg. Rond 20.00 u. waren ze ter plekke. Iets na middernacht moesten ze echter als versterking naar de frontlijn om het 5de Lansiers te helpen de Duitse druk tegen te houden. Een halfuur later kregen ze het bevel zich terug te trekken. En nog eens een half uur later waren ze weer ten noorden van Pellenberg. (9)

Op 11 september bleef het regiment op de hoogte van Pellenberg. Uiteindelijk trok het 4de Lansiers op kantonnement in Sint-Pieters-Rode. 's Anderendaags verplaatste de hele cavaleriedivisie zich naar het oosten. Rond 16.30 u. kregen ze het bevel om terug te keren naar het kantonnement. Maar bij hun aankomst werd het dorp beschoten door de Duitse artillerie. De lansiers vertrokken weer en overnachtten in Tielt-Winge. Op 13 september werd de 1ste groep (1ste en 2e escadron) ter beschikking gesteld van het bataljon cyclisten dat de uitvalswegen van Aarschot moest verdedigen. Het 1ste escadron lag in stelling in een loopgracht ten noordoosten van de stad. Tegelijk moesten ze manschappen leveren voor de uit te voeren patrouilles. Die werden echter door vijandelijk vuur teruggedreven. (9)

Tot 24 september verbleef het regiment op kantonnement te Deurne. 's Anderendaags vertrekken ze per trein naar Gent. Ze kantonneerden ten zuiden van Gent. Toch trokken ze weer oostwaarts. Ze verbleven onder andere ten zuiden van Wetteren waar ze een bruggenhoofd over de Schelde bezetten. Tot en met 7 oktober bleven de lansiers de dienst verzekeren aan het bruggenhoofd over de Schelde. Dan plooiden de lansiers achtereenvolgens terug naar Sint-Amandsberg,

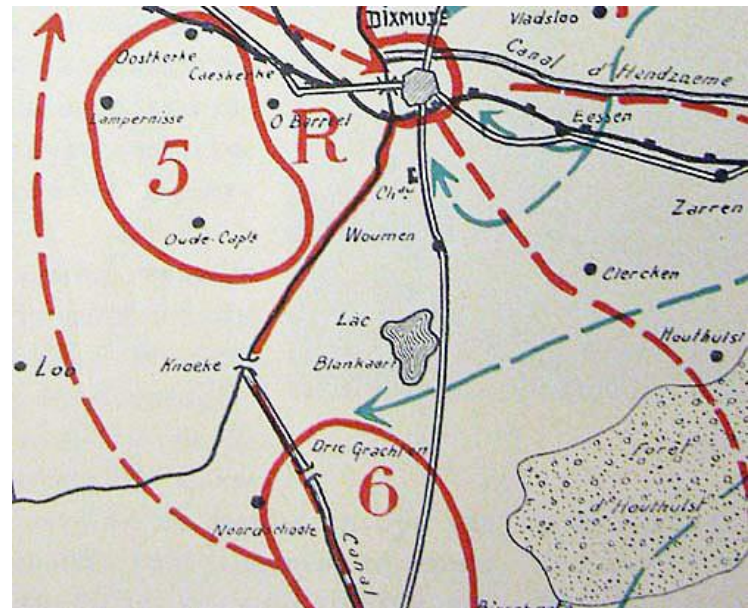
Desteldonk, Evergem, Poeke en Lotenhulle. Op 12 oktober verdedigden ze de Leiebruggen te Deinze en in de namiddag waren ze aan het kanaal van Gent naar Brugge. De terugtocht van het Belgische leger naar de Westhoek verliep verder ... Achtereenvolgens kantonneerde het 4de Lansiers te Pittem, Staden en Langemark (15 oktober). (9)

Vanaf 15 oktober 1914 was Benjamin niet aan het front. Waarom hij achter de linies was, is niet duidelijk. Benjamin kwam vervolgens op 26 maart 1915 terecht bij het 5de Lansiers (7). De hele 1ste Ruiterdivisie (waar het 4de en het 5de Regiment Lansiers deel van waren) lag toen als reserve in de streek van Wulveringem, Houtem en De Moeren (12 en 13).

Op 19 april hernam de 1ste Ruiterdivisie de dienst in de loopgraven in de sector die begrensd werd door de brug Knokke en de brug van Labiettehoek. In deze sector wisselde de divisie van Benjamin maandelijks de 2de Ruiterdivisie af in de loopgraven. In een stellingenoorlog was ruitery niet nodig. Daarom werd een deel van de cavaleristen als infanterist in de loopgraven ingezet terwijl de anderen achter de linies verantwoordelijk waren voor de paarden. Tot half september 1915 wisselden het 4de en het 5de Lansiers mekaar om de vier dagen af in het noordelijke deel van dit stuk front. Of Benjamin effectief aan het front lag dan wel de paarden verzorgde kon niet achterhaald worden. Vermoedelijk zal hiervoor ook wel een beurtrol zijn opgesteld. (12 en 13)

Vanaf 10 september 1915 leverde de ruiterdivisie drie bataljons om de 6de Legerdivisie ten noorden van Diksmuide te versterken. Of Benjamin daar ook bij was, kon niet bepaald worden. Tien dagen later kwamen deze soldaten al terug omdat de ruitery het bevel kreeg zich voor te bereiden op aanvalsacties. Van 21 september tot 11 oktober oefende de 1ste Ruiterdivisie in de streek van Leizele, Houtem en De Moeren als voorbereiding voor operaties in het vlakke open veld. (12 en 13)

Situering van de brug 'Knokke': ten zuidwesten van Diksmuide (14)

De plannen veranderden (zoals zo vaak in oorlogstijd). Tussen 19 oktober en 6 november 1915 leverde het 5de Lansiers weer manschappen aan de 6de Legerdivisie in de sector van Diksmuide. Dan kregen de lansiers verdiende rust. Ze verbleven tot 11 januari 1916 in de omgeving van Bourbourg, Cappelle-Brouck en Merckeghem (Frans-Vlaanderen, tussen Calais en Poperinge). Vanaf 11 januari lagen 300 lansiers (met of zonder Benjamin?) van het 5de weer in het zuiden van de sector Diksmuide: ze versterkten er de 4de Legerdivisie. Tussen 21 februari en 30 maart verbleef de hele 1ste Ruiterdivisie weer in de omgeving van Bourbourg waar zij aan de kust verbleven. (12 en 13)

Op 3 april herbegon de dienst in de loopgraven in een voor hen nieuwe sector: van Noordschote tot Steenstraat. Daar versterkte zij de 2de Legerdivisie: ze bewaken

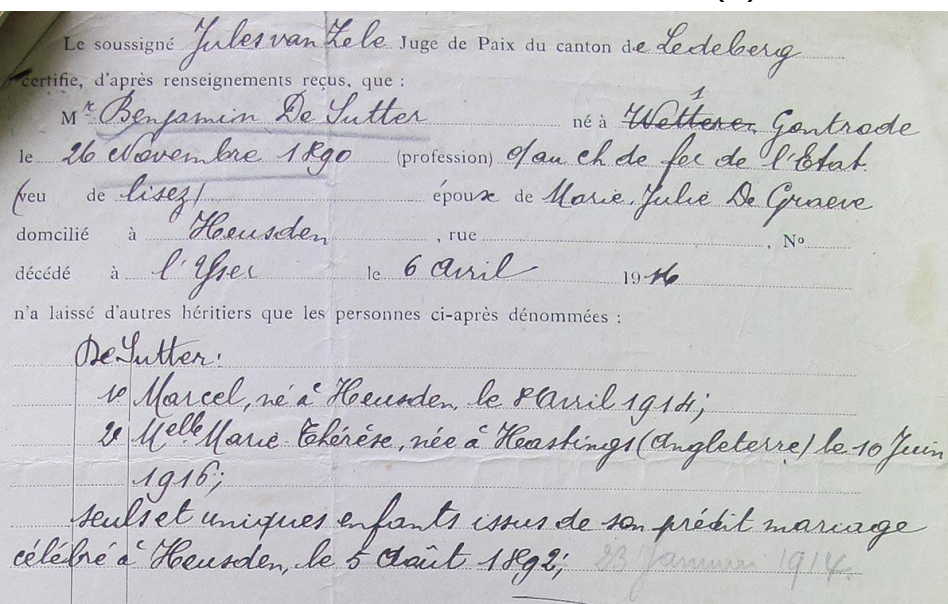
er een deel van de Ieperlee (van 'Driegrachten' tot 'Maison du Passeur – Huis van de Veerman'). Enkele dagen later (op 6 april 1916) sneuvelde Benjamin bij Noordschote (Steenstraete). De rechterlijke bevestiging van zijn overlijden werd op 28 maart 1923 uitgesproken door de Burgerlijke Kamer (15). Benjamin rust op de Belgische Militaire Begraafplaats van Adinkerke. Hij kreeg één frontstreep. (7)

Belgische Militaire Begraafplaats van Adinkerke waar Benjamin begraven ligt en de grafsteen van Benjamin (foto's Luc Donners, 2014)

Is Benjamin tijdens een verlofperiode in Groot-Brittannië geweest? Of was zijn vrouw naar het vasteland gereisd? Of had zijn vrouw 'een slippertje' gehad? Op 5 juni 1916 werd in Hastings (Engeland) alleszins nog een dochter geboren: Marie Theresia Clarisse Simone De Sutter (7). Marie Julie De Graeve was dan al met haar

zoon uit Heusden vertrokken: ze waren verhuisd naar Gontrode. Wat er met de dochter gebeurd is, is mij echter onbekend (4).

Een zoon (Marcel) en een dochter (Marie-Thérèse) zijn de enige en 'unieke' kinderen van Benjamin en Maria (7)

Noten

- 1 Burgerlijke Stand Gontrode, Geboorteakte 1890/17, Gemeentelijk Archief Melle
- 2 Burgelijke Stand Gontrode, Huwelijksakte 1904/03 (search.arch.be - geraadpleegd op 4 januari 2016)
- 3 Burgerlijke Stand Heusden, Huwelijksakte 1914/4, Gemeentelijk Archief Destelbergen
- 4 Bevolkingsregister Heusden 1910-1920, boekdeel 4 fo 42, Gemeentelijk Archief Destelbergen
- 5 Burgerlijke Stand Heusden, Geboorteakte 1914/24, Gemeentelijk Archief Destelbergen
- 6 Namenlijst Oorlogsslachtoffers,
<https://database.namenlijst.be/publicsearch/#/person/id=603EA8B8-297B-11D2-B12B-BE2CDE1F7030> (geraadpleegd op 17 april 2017)
- 7 DHRG - HRA-E/N Arch. Evere, dossiernummer 3399583
- 8 <http://www.tenboome.webruimtehosting.net/guldenboek/Guldenboekprojecttotaal/regimenten/4l.htm> (geraadpleegd op 29/12/2015)
- 9 Velddagboek 4de Lansiers, Koninklijk Legermuseum Brussel (EX-CDH 6327)
- 10 <http://militaria.forum-xl.com/viewtopic.php?f=59&p=281> (geraadpleegd op 29/12/2015)
- 11 Liberaal Archief Gent (<http://www.liberaalarchief.be/pecher-deel-drie.pdf>) (geraadpleegd op 31 december 2015)
- 12 Geschiedenis van het Regiment en Guldenboek van de Verbroedering der Oudstrijders van het 5de Lansiers, Koninklijk Legermuseum Brussel, Au-9090
- 13 Demonty, S (1999), Le 5eme Régiment de Lanciers dans la Grande Guerre, Licentiaatsverhandeling UCL
- 14 La Belgique et la Guerre III, Les opérations militaires. Koninklijk Legermuseum Brussel
- 15 Burgerlijke Stand Heusden, Overlijdensakte 1923/23, Gemeentelijk Archief Destelbergen